

שיחה לבי

שיחות קודש שזכינו לשמוע מפ"ק של
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ערש"ק פינחס

תשפ"א

•

גליון ט'

יו"ל ע"י מכון 'שיח לבי'

בישטינא

פתח תקוה ארה"ק

גיליון זה נתנדב
ע"י ידידינו הדגול
הרה"ח ר' דוד תיק שליט"א
פתח תקוה

לעילוי נשמת הותנו
הרב החסיד הנעלה ר' אליהו ב"ר
יהודה אריה לייב הלוי אלבוים ז"ל
גלב"ע כ"ג תמוז תש"פ תנצב"ה

כל הזכויות שמורות
למכון שיח לבי
שע"י מוסדות בישיבת בארה"ק

לתשומת לב! הגיליון יו"ל אחת לשבועיים.

להערות והארות וכן לקבלת הגיליון בדוא"ל
ניתן לפנות לכתובת המערכת
siachlibi@gmail.com

שיחות קודש שבת קודש פרשת פינחס ה'תש"ע

גודל מעלת כ"א הימים שבין י"ז בתמוז לט' באב

הנה ידוע שהכ"א ימים שבין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב, הם כנגד הכ"א ימים שמראש השנה ועד הושענה רבא, ואיתא בספרים הקדושים שהאור הגנוז בימים אלו גדול הוא מאד. ועל כן מבקשים אנו שהימים האלו 'הפכו לששון ולשמחה' ולמועדים טובים, משום שבפנימיותם המה ימים גבוהים עד למאד ורק בחיצוניותם המה בהעלם והסתר, וכשיבוא משיח צדקינו במהרה בימינו 'יתהפכו לששון ולשמחה' ותתגלה הפנימיות שבהם שהמה ימים גבוהים ונעלים ויהיו למועדים וימים טובים.

גודל מעלת השבתות שבימי בין המצרים

ובשבתות של אלו השלושה שבועות היו רואים אצל צדיקי אמת שהיו אלו שבתות מיוחדים אצלם. משום שבשבת הוא בחינת 'עליית העולמות', דהיינו שכל העולמות חוזרים להיות כפי שהם בשרשם ובפנימיותם למעלה, ועל כן בימים אלו שבפנימיותם המה ימים טובים ונעלים עד למאד ורק בזמן הגלות המה בהעלם והסתר, אולם בשבת קודש המה כפי שהם בשרשם ונתגלה הפנימיות הנעלה ביותר של ימים אלו.

דרך הצדיקים לעורר האמונה בהשי"ת בלבבות ישראל

צדיקי הדורות תלמידי הבעש"ט הקדוש היתה עבודתם בקודש לעורר ולחזק את האמונה בליבות בני ישראל, וכל צדיק היה לו דרך ואופן אחר כיצד לעורר את האמונה בהשי"ת.

דרכו בקודש של דו"ז הרה"ק הרבי ר' מאיר'ל מפרעמישלאן זי"ע היתה, שהיה מכניס אמונה חושית בליבות בני ישראל על ידי שהיה פועל ישועות גדולות באותות ומופתים למעלה מדרך הטבע. והיה אומר 'קומט צו מיר אריין א יוד, און ער בעהט אז דע קוה זאל געבן מילעך און דע בונען זאלן געבן האניג, קומט ער אהיים זעט ער אליין אז עס איז דא א גא-ט אויפן וועלט' [נכנס אלי יהודי ומבקש אשר הפרה תתן חלב והדבורים יתנו דבש, בבואו לביתו רואה בעצמו שישנו בורא עולם].

דרך אחרת היתה לו להרה"ק ר' מרדכי מלעכוויטש זי"ע, שבעת שהיו באים אליו בני ישראל להתברך בדבר ישועה ורחמים, היה שואל אותם 'המאמינים אתם בהשם יתברך שיושיע אתכם', והיו עונים 'הן', והיה שואל אותם 'המאמינים אתם באמת', ושאל שוב ושוב עד שהיו מאמינים באמת, ואזי היה אומר להם 'עתה שמאמינים אתם באמת בהשי"ת שיושיע אתכם, אזי בודאי תהיה לכם ישועה'.

חילוק שיטתו בעבודת ה' על הרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע

הרה"ק ר' שלמה מקארלין ביקש לקבוע דירתו בכייעשינקוויץ בפלך וויטעבסק שבמדינת רוסיא הלבנה, ושיגר שלוחים לבקש הסכמה על זאת מהרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע. ושלח אדמו"ר הזקן להשיב לו שהוא מסכים אך ורק באלו השלושה תנאים, א' שלא ישפיל את ה'לומדים', ב' שלא ישפיל יראת שמים 'פרומקייט' טבעי, ג' שלא יאמר שהצדיק צריך לישא את הצאן.

על שני התנאים הראשונים הסכים הרה"ק מקארלין, אולם על התנאי השלישי לא הסכים משום שדעתו ודרכו בקודש של הרה"ק מקארלין זי"ע היתה, שעל הצדיק לישא את תלמידיו כדכתיב 'צדיק באמונתו יחיה' אל תקרי יְחִיָּה אלא יְחִיָּה, שפנימיות העבודה תהיה על ידי הצדיק. ואילו דרכו של אדמו"ר הזקן זי"ע היתה, שהצדיק צריך להראות את הדרך, ואילו החסידים עליהם להתייגע בעצמם בהתבוננות בגדולת ה'.

היו כמה מחסידי אדמו"ר הזקן זי"ע ששהו על שבת קודש בצל הרה"ק ר' שלמה זי"ע, ושמעו מפי קדשו איך שאמר מזמור פ"ז שבתהלים 'למנצח לבני קרח וכו'" וסיים בנעימה 'כל מעיני בך' ופירש ביודיש 'אלע מיינע קוועלונגען זענען אין דיר', והחסידים הרגישו איך שנהפך מעיהם בקרבם מרוב התלהבות ודביקות בהשי"ת שנתעוררה בהם בשמעם תיבות אלו מפה קדשו.

יומא דהילולא של הרה"ק ר' שלמה מקארלין זי"ע

כ"ב תמוז הוא יומא דהילולא של הרה"ק ר' שלמה קארלינער זי"ע, היו נראים אצלו אותות ומופתים למעלה מדרך הטבע, והיה מגלה לכל אדם את תעלומות ליבו.

הפלאות גורל מדרגתו הנעלה בפי הצדיקים

רבו הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זי"ע אמר עליו שבעת שהוא אומר בליל יום הכפורים ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אינו מניח אפילו ניצוץ אחד בכל פולין ליטא ורייסען שלא מעלה אותו.

אמר עליו הרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע 'ער איז א טפח העכער פון וועלט, און קערט מיט דער וועלט ווי מיט א מיאטלע' [הוא גבוה טפח מעל הארץ, ונוהג בעולם כמו עם מטאטא], דהיינו שהיה נוהג בעולם כמנהג בעל הבית.

נכדו הרה"ק הצמח צדק מליובאוויטש זי"ע פירש את דברי זקינו הק', 'ארץ היינו בחינת 'ספירת המלכות' שבעולם האצילות שנקראת 'ארץ העליונה' על שם שהיא התחתונה שבספירות העליונות, 'טפח גבוה מעל הארץ' היינו הספירה שלמעלה הימנה 'ספירת היסוד' שבעולם האצילות, ונוהג בעולם כמנהג בעל הבית משום שהוא על דרך מה שכתוב 'וצדיק יסוד עולם'.

כשבאים לצדיק צריך להראות את עצמו כמו שהוא

תלמידו הרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע דיבר פעם אחת אודות החסידים בימיו ואמר עליהם בזה הלשון, 'ליימינע פויערין שטרויעני קאזאקין, אז זיי קומען צום רבי'ן ווייזען זיי ארויס דאס גיטע און דאס שלעכץ באהאלטען זיי, אז איך בין געקומען צו מיין זיסען הייליגען רעבי'ניא (כוונתו על רבו הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע, והיה נושק אצבעותיו בעת שהיה מזכיר את רבו),

האב איך דאס גיטע בעהאלטען פאר אים, וואס א גאט איז ער שכר ועונש גיט ער, און דאס שלעכטץ האב איך אים געוויזען, וייל דאס דארף מען צו ווייזען פארן כהן' [חסידים] זמננו כשבאים אל הרבי מראים לו את הטוב שבהם ואת הרע מסתירים, אני כשבאתי אל רבי המתוק והקדוש (הרה"ק ר' שלמה מקארלין) הייתי מסתיר את הטוב, וכי בורא עולם הוא היכול לתת שכר ועונש, ואת הרע הייתי מראה לו, משום שזאת צריכים להראות לכהן].

שיחות קודש שבת קודש פרשת מטות ה'תשע"א

גודל כח הדיבור שניתן לבני ישראל

'וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר איש כי יפליא לנדור נדר לה' לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה' ודרשו חז"ל (נדרים יג א) 'כי ידור, עד שידור בדבר הנדור' שמתפס הנדר צריך להתפסו בדבר הנדור דוקא, ולא בדבר האסור.

ויש לומר, שבענין הנדר נראה הפלאת גודל כוח הדיבור של האיש ישראל, אשר הקב"ה נתן ביד בני ישראל כוח עצום שביכלתם ליקח דבר המותר ולעשותו לדבר האסור, ולדיבורו יש השפעה גדולה וכוח לשנות דברים. ועל כן צריך להתפסו בדבר הנדור דוקא ולא בדבר האסור, מפני שאין דומה איסור זה לשאר איסורי תורה שאיסורם מעצמם, אלא כל איסורו הוא רק מחמת דיבורו, ועל כן צריך להתפסו בדבר איסור הדומה לו דווקא.

והלימוד מזה בעבודת ה' הוא, עד כמה יש להיזהר ולהישמר בכוח גדול זה, ולדבר

רק דיבורים טובים ונכונים שצריכים לדבר, וחלילה שלא לדבר דיבורים שאינם כן.

האדם בצעירותו יש לו להרגיל עצמו בלימוד התורה

אברכים ובחורים צעירי הצאן יש בהם כוחות לייגע עצמם בלימוד התורה ולהיות שקועים בתורה יומם ולילה, וביכלתם להרגיל את עצמם להתמדה בתורה, ואז יזכו לנצל את זמנם כראוי ולקנות אוצרות תבל. ולכן דוקא בימים ושנים אלו היקרים מכל יקר, היצר הרע מפתה את האדם לעסוק בשאר עניינים ואפילו עניינים שבקדושה ודברים טובים ונפלאים, ומראה אותם כ'אידישקייט' וכ'חסידישקייט'.

אולם יהיו עניינים אלו נעלים וחשובים ככל שיהיו, הרי אין זה הזמן הראוי לזה, ועניינים אלו יהיו יכולים לעסוק בהם גם אחרי שנים יקרות אלו. וצריך להיות זאת לזכרון תמיד

וככל הנראה מסר נפשו למען יהיה לו לד' כוסות ואפילו לכוס של אליהו, שכן זקיה"ק הרבי ר' ארון לייב זי"ע מפרעמישלאן אמר שבעת שיבוא משיח צדקינו יתגלה אשר 'אונגערשע וויין' הוא המובחר על ד' כוסות.

עבודת ה' אינה בשביל להגדיל את עצמו

העיקר מה שצריכים לדעת הוא שצריך לעבוד את ה' כי כן השי"ת ציוה ולא בשביל ש'אני' אהיה איזה מציאות, הבעש"ט הקדוש זי"ע גילה את האמת 'אז עם נישטא קיין איך'.

בימינו פנים חדשות באו לכאן ונעשה בלבול גדול בזה, ששומעים אצל יראים ושלמים לשונות כגון 'מ'דארף נתעלה ווערן' 'מ'דארף שטייגן' ועוד כיוצא בזה הרבה לשונות, שהצד השוה שבהם ש'אני' צריך לגדול ולהיות 'א גרויסע ערליכער יוד' וכדומה.

מאן ימר שדוקא אתה צריך להיות ה'ערליכע יוד' הכי גדול, וכמו שאמר הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע שאם ישאלוהו אם רוצה הוא שיהיה הוא אברהם אבינו ואברהם אבינו יהיה זושא לא היה מסכים לזה, שהרי בין כך ובין כך משניהם יחדיו יהיה להשי"ת אותו הנחת רוח, ומה ירוויח השי"ת מכך, ואם כן מדוע יהיה הוא דוקא העושה הנחת רוח הכי גדול. וזו היא דרך הבעש"ט הק', שאין שום נפקא מינה מה יהיה עמי, כי אם נוגע אך ורק מה הקב"ה שואל מעמי, וכל ה'שאיפות' צריכים ס'זאל זיך אויספירן די כונה העליונה.

דרך היצר המפתה את האדם מלפניו ומלאחריו

וכמו כן הוא בענין התשובה, הקב"ה יושב

אצל צעירי הצאן, שבזמנים אלו צריך להיות שקוע בתורה בכל הכוחות והחושים, ולחטוף עוד ועוד כל זמן שעדיין יכול, ועוד יגיע זמן שבו יוכל לעסוק בעניינים טובים אחרים גם כן.

מנהגי קידוש על הכוס בצפרא דשבתא

במדינת גאליציע היו נוהגים לקדש בצפרא דשבתא על י"ש משום שהוא היה 'חמר מדינה', כי לא היו מצויים שמה ענבים כלל ועל כן לא היה בנמצא יין כי אם ביוקר רב או יין צימוקים.

הרה"ק המנחת אלעזר ממונקאטש זי"ע שינה ממנהג אבותיו הקדושים וקידש על יין, מכיון שבמדינות אלו שמצוי שם יין בשופי סבר ששם אין לקדש על י"ש. וכתב שהרה"ק מצאנו זי"ע בעת שהיה באונגארן שהיה נמצא שם יין, אף על פי כן לא רצה לשנות ממנהגו, אולם שמע מקודם קידוש על היין מאדם אחר, ואחר כך קידש בעצמו על י"ש.

אבותינו הקדושים זי"ע נהגו לקדש על י"ש בקידושא רבה, וקודם הסעודה לקדש על היין.

מסירות נפשו של זקיה"ק הרבי ר' מרדכי'לע זי"ע לכוס של אליהו

זקיה"ק הרבי ר' מרדכי'לע זי"ע אמר שלא בדוקא שבכל ברית מילה בא אליהו הנביא, אולם בברית מילה אשר הוא נוכח אז בודאי בא אליהו הנביא זכור לטוב. ואמר שהוא מפני שבצעירותו היה דר בגאליציע ולא היה שמה יין כי אם ביוקר רב, על כן היה חוסך מפת לחמו במסירות נפש ממש למען יהיה לו 'אונגארשע וויין' [יין מעיר טאקאי] ועל כן בשכר זאת בברית מילה שהוא נוכח אז אליהו הנביא בא.

מדוע עבירה זו היא קלה שבקלות ברגע אחד
נתהפך ומבאר איך שהיא חמורה שבחמורות.

דרך התשובה הנכונה לא לחשוב מה יהיה עמי

ובעשות האדם תשובה יש לו לדעת, שאין
זה שום נפקא מינה מי אני, איך אני נראה,
ומה יהיה עמי. אלא מיד כשעולה בליבו לשוב
אל ה', יזכור שהשי"ת מצפה שישוב אליו, וזהו
רצונו של הקב"ה ממנו עכשיו. וכלשון קדשו
של הרה"ק אדמו"ר הזקן זי"ע בענין התשובה
(תניא פרק מה) שצריך לעורר.. רחמים רבים
לפני ה' על ניצוץ א-לוקות המחיה נפשו,
שעיקר התשובה הוא לא 'וואס וועט מיט מיר
זיין' [מה יהיה איתי] אלא 'וואס האסטו פארן
אייבערשטן געטוהן' [מה עשית למען הקב"ה].

ובעמדנו בימים אלו שהם כנגד הימים
שמראש השנה להושענא רבה, ועתה בפרט,
בעמדנו בימים שהם כנגד עשרת ימי תשובה,
בודאי ימים אלו מסוגלים המה לתשובה.
השי"ת יעזור שנזכה לתשובה שלימה ומיד
נגאלין, ונזכה לקבל פני משיח צדקינו באנפין
נהירין געהאלפענערהייט מתוך שמחה ונחת.

ומצפה שהאדם ישוב אליו מכל מצב שהוא
אפילו אם ירד מטה מטה לעמקי שאול, רק
שהיצר הרע מרמה את האדם וגורם לו לחשוב
שהוא במצב גרוע כל כך עד שכבר ממילא
אין לו כל תקווה, ובמילא כבר לא יוכל להיות
צדיק ובעל מדריגה.

והיצר הרע הוא הפכפך ושקרן, שהרי
קודם שהאדם חוטא חלילה הוא מסיתו
באמרו עבירה זו הוא דבר של מה בכך, והוא
'דבר שיש לו מתירין', ובכלל גם להאוסרין אין
עבירה זו חמורה כל כך, ומבאר להאדם בכל
מיני אופנים איך שעבירה זו הוא ממש כלום
'גארנישט מיט נישט'.

והנה מיד אחר שעלה בידו להכשיל את
האדם חלילה והאדם עבר וחטא ר"ל, מיד
היצר הרע הפך עורו ונשתנה מן הקצה אל
הקצה, ואומר לאדם האינך מתבייש, היודע
אתה כמה חמורה עבירה זו, ויש אומרים שאין
שום אפשרות כלל לשוב בתשובה על עבירה
כזו, שפל אנשים שכמוך מי אתה שתקרר
אל ה' ללמוד ולהתפלל, ומעתה אין לך מה
לעבוד את השי"ת כלל וכלל שהרי אתה כבר
'א פארפאלענער' וכבר ממילא לא יצא ממך
כלום. כך אותו היצר הרע שביאר בטוב טעם

• ואלו נדיבי הלב שנדבו חלק מהוצאות הגליון •

הרב ר' משה לייב תיק שיחי'
פתח תקוה
*
לע"נ זקיני
הרה"ח ר' אליהו ב"ר יהודה
אריה לייב הלוי אלבוים ז"ל
נלב"ע כ"ג תמוז תש"פ
תנצב"ה

